

GRZEGORZ PIĄTEK

<https://orcid.org/0000-0002-5219-3567>

gpiatek007@gmail.com

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Porządkowanie, opisywanie i digitalizacja archiwum Tomasza Alexiewicza OP

<https://doi.org/10.15633/9788374389068.05>

Abstrakt

Celem naszego projektu było uporządkowanie, opisanie i digitalizacja archiwum Tomasza Alexiewicza OP, na które złożyły się zarówno materiały prywatne dominikanina, jak i te przekazane od innych osób. Na wstępie artykułu, została przytoczona sylwetka Alexiewicza OP, który był kaznodzieją, duszpasterzem akademickim i opozycyjnym, a także specjalistą w tematyce uzależnień. Założył i wspierał wiele organizacji mających na celu walkę z alkoholizmem i sektami np. fundację „Dominik”. Zbiór różnych dokumentów, który pozostawił po sobie Tomasz Alexiewicz OP (materiały pozostawione w klasztorze zostały przejęte przez Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów w Krakowie), po uporządkowaniu i opisaniu został zinventaryzowany przy użyciu Otwartego Systemu Archiwizacji (OSA) opracowanego przez Fundację Ośrodka KARTA. Projekt był finansowany przez Naczelną

Dyrekcję Archiwów Państwowych w ramach programu *Wspieranie działań archiwalnych 2018. Nabór II*. Był on realizowany przez przedstawicieli zarówno Wspólnoty „Jerozolima”, jak i pracowników i studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Efektem końcowym projektu jest strona internetowa poświęcona Tomaszowi Alexiewiczowi OP – <http://tomaszalexiewicz.pl/>.

Słowa kluczowe: Zakon Dominikanów w Poznaniu, fundacja „Dominik”, Wspólnota „Jerozolima”

Abstract

Organization, Description and Digitization of the Archive of Tomasz Alexiewicz OP

The aim of our project was to organize, describe and digitize the archive of father Tomasz Alexiewicz OP, which included both private materials of the Dominican and those provided by other people. At the beginning of the article, the profile of Alexiewicz OP, who was a preacher, academic and opposition chaplain, as well as a specialist in addiction issues, was quoted. He founded and supported many organizations aimed at combating alcoholism and sects, such as the „Dominik” foundation. Collection of father Tomasz Alexiewicz, OP (materials left behind in the monastery, were taken over by the Archives of the Polish Dominican Province in Krakow) after ordering and describing it was inventoried using the Open Archiving System (OSA) developed by the KARTA Center Foundation. The project was financed by the General Director of State Archives as part of the program *Supporting archival activities 2018. Recruitment II*. It was implemented by representatives of both the “Jerusalem” Community and employees and students of the University of Adam Mickiewicz in Poznań. The end result of the project is a website devoted to Father Tomasz Alexiewicz OP – <http://tomaszalexiewicz.pl/>.

Keywords: Dominican Order in Poznań, the “Dominik” foundation, the “Jerusalem” Community

Starając się opisać spuściznę, lub jak w tym przypadku przedstawić projekt mający na celu uporządkowanie, opisanie i zdigitalizowanie pozostałości po kimś, należy zacząć od przedstawienia osoby, której materiałami się zajmujemy. O ile w przypadku osób powszechnie znanych mamy prawo do krótszego opisu, o tyle osoby znane lokalnie, jak rzeczony Tomasz Alexiewicz OP, ceniony głównie w środowisku poznańskim, należy szerzej przedstawić jego sylwetkę.

Tomasz Alexiewicz urodził się 30 października 1948 roku w Poznaniu. Jego rodzicami byli pochodzący ze Lwowa Julia z Klonowskich i Andrzej Alexiewicz¹. W latach 1962–1966 uczęszczał do szkoły średniej, a dokładniej do III Męskiego Liceum Ogólnokształcącego imienia świętego Jana Kantego w Poznaniu. Po ukończeniu szkoły i zdaniu matury został przyjęty na Wydział Elektryczny Politechniki Poznańskiej, jednak zrezygnował po pierwszym semestrze studiów. Rezygnując z naukowych ścieżek swego ojca i brata Władysława (profesora fizyki na UAM), Tomasz Alexiewicz rozpoczął w 1967 roku studia psychologiczne (w zakresie psychologii kliniczno-penitencjarnej) na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Udało mu się je ukończyć w 1973 roku z dobrym wynikiem. Prawdopodobnie dzięki temu w późniejszym czasie, już jako dominikanin, posiadał zdolność łatwego nawiązywania kontaktu z innymi ludźmi. W czasie studiów działał w Duszpasterstwie Akademickim Ojców Dominikanów w Poznaniu.

Młody Tomasz rozpoczął swoją drogę duszpasterską we wrześniu 1973 roku. Po otrzymaniu dyplomu ściął włosy i wstąpił do nowicjatu

1 Andrzej Tadeusz Alexiewicz (1917–1995) – urodzony we Lwowie, polski matematyk, uczeń szkoły matematycznej Stefana Banacha, za: W. Alexiewicz, *Profesor doktor Andrzej Tadeusz Alexiewicz, kontynuator lwowskiej szkoły matematycznej*, „Kronika Miasta Poznania” (1998) nr 2, s. 318–328.

Ojców Dominikanów w Poznaniu. Śluby wieczyste złożył 17 września 1978 roku, a 23 czerwca 1979 roku w Krakowie otrzymał święcenia prezbiteratu. Pomimo że swoją posługę kapłańską w latach 1979–1980 prowadził w Tarnobrzegu, to już 11 lipca 1980 roku został przeniesiony do klasztoru w Poznaniu. Przydzielono go wtedy do pomocy przy duszpasterstwie akademickim, które prowadził Honoriusz Kowalczyk OP². W latach 70. i 80. XX wieku (aż do 1989 roku) organizował polsko-niemiecką grupę tzw. „Karawaniarze” w pieszych warszawskich pielgrzymkach na Jasną Górę.

-
- 2 Honoriusz (właśc. Stanisław) Kowalczyk (1935–1983) – dominikanin, duszpasterz akademicki. W dwa lata po ukończeniu szkoły podstawowej wstąpił do nowicjatu dominikanów w Poznaniu, gdzie 3 sierpnia uzyskał święcenia i przybrał imię Honoriusz. Szkołę średnią w Krakowie ukończył eksternistycznie. Tam też studiował w Kolegium Filozoficzno-Teologicznym Dominikanów. W czasie nauki wyższej, otrzymał święcenia 15.06.1961 roku, a rok później po jej ukończeniu, podjął pracę jako duszpasterz w Poznaniu. Wiele podróżował, między innymi do Paryża i Londynu. Chcąc dzielić się wiarą i doświadczeniem, w 1974 roku stworzył Duszpasterstwo Akademickie „Dom”. Ojciec Kowalczyk OP starał się kłaść nacisk na rozwój duchowy i intelektualny studentów. Od 1976 roku poprzez swoje działania DA „Dom” zaczęło przypominać organizację opozycyjną. Członkowie Duszpasterstwa wystosowali petycję do władz w sprawie uwolnienia aresztowanych z zakładów radomskich i Ursusa. Studenci z „Domu” redagowali również nielegalne pismo „Przystań”, w którym oprócz spraw religijnych, poruszano również kwestie filozoficzne i społeczne jak na przykład obrona życia. Ojciec Kowalczyk OP wspierał również „Solidarność”, podpisując się pod deklaracją poznańskich intelektualistów, którzy popierali postulaty sierpniowe. Wspierał również protesty studenckie. Wobec swojej działalności został objęty ścisłą obserwacją ze strony Służby Bezpieczeństwa. Zginął w 1983 roku w wypadku samochodowym, do którego doszło w niejasnych okolicznościach (M. Heruday-Kielczewska, *Ojciec Honoriusz Stanisław Kowalczyk – duszpasterz studentów i opozycji*; <https://histmag.org/Ojciec-Honoriusz-Stanislaw-Kowalczyk-duszpasterz-studentow-i-opozycji-5556> (14.04.2021)).

W czasach ruchów antyrządowych stał się duszpasterzem środowisk opozycyjnych, szczególnie „Solidarności”. Odprawiał msze dla studentów w czasie ich strajku w lutym 1981 roku, zaangażował się w Społeczny Komitet Obchodów 25. Rocznicy Poznańskiego Czerwca '56 i został zaproszony na Zjazd Delegatów Komisji Zakładowych nssz „Solidarność” Regionu Wielkopolska. Podczas stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku został internowany. Powodem było jego kazanie, w którym przestrzegał przed fałszywym Mesjaszem „w czarnych okularach, który obiecywał wolność ludziom pod warunkiem, że mu się podporządkują”³. Warto w tym miejscu podkreślić, że kościół oo. dominikanów był w czasie stanu wojennego azylem dla ludzi potrzebujących pokrzepienia i wsparcia. Bracia zakonnicy odprawiali msze święte, których intencje mogły być niewygodne dla władz, np. „za cierpiących za sprawiedliwość”. Tomasz Alexiewicz OP został zwolniony po sześciu dniach internowania za sprawą interwencji biskupa Bronisława Dąbrowskiego⁴.

Po powrocie do klasztoru działał razem z Kowalczykiem OP w Komitecie Pomocy Internowanym i Represjonowanym, w ramach którego pomagał zbierać dary i pieniądze dla więzionych, uczestniczył w procesach jako obserwator, organizował pomoc prawną, a także

3 Zob. Tomasz Alexiewicz OP (30.10.1948–17.12.2016). *Duszpasterz i opozycjonista*, <https://tytus.edu.pl/2019/01/22/tomasz-alexiewicz-op-30-10-1948-17-12-2016-duszpasterz-i-opozycjonista/> (14.04.2021).

4 A. Pietrowicz, P. Zwiernik, *U pingwinów za metalową bramą*, „Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” (2003) nr 6, s. 41–48; A. Niziołek, *Kościół i klasztor oo. Dominikanów po 13 grudnia 1981 roku*, „Kronika Miasta Poznania” (2004) nr 3, s. 315–329; Bronisław Waclaw Dąbrowski (1917–1997) – biskup pomocniczy archidiecezji warszawskiej (1962–1993), sekretarz generalny Konferencji Episkopatu Polski. Był bliskim współpracownikiem prymasów: Stanisława Wyszyńskiego i Józefa Glempa, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Dabrowski-Bronislaw-Waclaw;3890995.html> (13.04.2021).

rozmawiał i wspierał tych, którzy tego potrzebowali. W związku ze swoją działalnością w charakterze duszpasterza opozycji był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa. Nigdy nie podjął się współpracy⁵.

W roku 1980 między innymi z Elżbietą Droźniewicz założył Wspólnotę Odnowy w Duchu Świętym „Jerozolima”. Działa ona do dnia dzisiejszego. Razem ze Wspólnotą jeździł na liczne rekolekcje do Konarzewa, Knurowa czy Smolan, a także prowadził spotkania z modlitwą o uzdrowienie. W tym samym czasie rozpoczął również współpracę z ruchem AA, a także wspierał inne stowarzyszenia i inicjatywy, których celem była walka z nałogiem alkoholowym.

W drugiej połowie 80. lat Alexiewicz OP został duszpasterzem poznańskiego Klubu Inteligencji Katolickiej. W latach 1992–2004 pracował jako duszpasterz akademicki w konwencie św. Józefa w Warszawie na Służewie. W trakcie swojego pobytu w stolicy w 1998 roku stworzył Fundację Przeciwdziałania Uzależnieniom „Dominik”⁶, która zajmuje się do dziś przeciwdziałaniem i pomocą osobom uzależnionym od używek czy też uwikłanym w działalność sekt. Początkowo aktywność fundacji ograniczała się do Warszawy, jednak niedługo potem, dzięki staraniom Alexiewicza OP, zakres jej działania rozszerzył się na Łódź i Szczecin, gdzie kolejno przenoszono zakonnika.

Przez cały okres swojej posługi prowadził liczne pielgrzymki (szczególnie do Ziemi Świętej), a także rekolekcje dla dzieci, młodzieży,

5 J. Puciłowski, *Portrety imienne i bezimienne. Polscy dominikanie a bezpieczeństwo w latach 1945–1989*, Kraków 2017, s. 100.

6 Fundacja Przeciwdziałania Uzależnieniom „Dominik” obecnie działa przede wszystkim w Łodzi. Więcej informacji można zasięgnąć na jej stronie internetowej, <https://lodz.dominikanie.pl/kontakt/fundacja-dominik/> (14.04.2021).

dorosłych, księży, zgromadzeń zakonnych, studentów czy więźniów. Dzięki wspomnianemu już wykształceniu psychologicznemu prowadził szkolenia dotyczące psycho-manipulacji religijnej i szkolenia dla liderów wspólnot. Alexiewicz OP napisał trzy książki: *Wiara w pigułce czyli sekty*⁷, *Łaska bazuje na naturze*⁸ oraz *Idźcie, jesteście posłani*⁹ (wydana już po śmierci autora).

Tomasz Alexiewicz OP powrócił do Poznania w lipcu 2016 roku, aby znów duszpasterzować Wspólnocie „Jerozolima”. Niestety, znany duszpasterz nie mógł nacieszyć się zbyt długo pobytom w swoim ukochanym mieście. Na pewien czas trafił na Oddział Kardiologiczny Szpitala Klinicznego Przemienienia Pańskiego w Poznaniu. Mimo troskliwej opieki lekarzy, zmarł 17 grudnia 2016 roku¹⁰.

Po ojcu Tomaszu pozostała duża spuścizna, która składa się z dokumentów osobistych, tekstów (kazań, rekolekcji itp.), zdjęć, nagrań oraz filmów. Dotyczy ona głównie jego pracy duszpasterskiej w zakonie. Materiały, które znajdowały się w klasztorze zostały przekazane do Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów w Krakowie. Oprócz nich istnieją również zbiory prywatne, przede wszystkim związane ze Wspólnotą Jerozolima. Dominikanin przekazał część swoich materiałów współzałożycielce wspólnoty Elżbiecie Droźniewicz. Przekazane rzeczy wzbogacone przez zdjęcia i dokumenty innych ludzi utworzyły sporych rozmiarów zbiór. W związku z tym narodził się

7 T. Alexiewicz, *Wiara w pigułce, czyli sekty*, Poznań 1998.

8 T. Alexiewicz, *Łaska bazuje na naturze*, Poznań 2001.

9 T. Alexiewicz, *Idźcie, jesteście posłani*, Poznań 2018.

10 Notatka na temat życia ojca Tomasza Alexiewicza OP, <http://tomaszalexiewicz.pl/archiwum/>; R. Głubisz, *Zmarł o. Tomasz Alexiewicz*, <https://poznan.dominikanie.pl/2016/12/17/zmarl-o-tomasz-alexiewicz/> (14.04.2021).

pomysł uporządkowania i opisania, znajdujących się w prywatnych rękach, zbiorów po Alexiewiczu OP.

W dwa lata po śmierci ojca Tomasza nadarzyła się okazja do zrealizowania tej idei. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych ogłosiła konkurs *Wspieranie działań archiwalnych 2018. Nabór II*. W lipcu 2018 roku Stowarzyszenie Katolików „Jerozolima”, który jest organem prawnym Wspólnoty zgłosiło projekt pt. *Archiwum o. Tomasza Alexiewicza OP – zebranie, opracowanie, digitalizacja i udostępnienie archiwaliów*. Po uzyskaniu pozytywnej decyzji Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych udało się uporządkować, opisać i zinventoryzować zbiór, który nadal, dzięki kolejnym darom, może się powiększać. Na kolejne lata zaplanowano dalsze prace digitalizacyjne i zbieranie relacji oraz zdjęć od osób, które znały Alexiewicza OP. Archiwum ojca Tomasza zostało tak nazwane ze względu na fakt, że spuścizna po nim znajduje się w Krakowie. Ten zbiór natomiast składa się zarówno z prywatnych rzeczy Alexiewicza OP, jak i materiałów przekazanych przez osoby, które z nim współpracowały w realizacji różnych inicjatyw i w wielu wspólnotach. Archiwum znajduje się w siedzibie Stowarzyszenia Katolików „Jerozolima”, pod adresem: ul. Łęczycka 6/3, 61-044 Poznań i jest dostępne dla naukowców prowadzących badania, a w uzasadnionych przypadkach również dla osób prywatnych. Aby móc skorzystać z materiałów, należy wcześniej umówić się za pośrednictwem maila: jerozolima@dominikanie.pl.

Charakterystyka archiwalna zbioru przedstawia się następująco:

1. Tytuł: Archiwum o. Tomasza Alexiewicza OP.
2. Granice chronologiczne: 1948–2017.
3. Granice terytorialne: Polska, Europa, Stany Zjednoczone, Izrael.
4. Rozmiar: 221 jednostek archiwalnych, 1,1 metra bieżącego, 141,21 gigabajtów.

5. Rozmiar fizyczny: 3 teczki z kartami zabezpieczającymi fotografie (są to tekturowe karty z nacięciami, w których umieszcza się zdjęcia), 27 teczek z albumami fotograficznymi i dokumentami, 6 pudełek z płytami CD, 1 dysk zewnętrzny ze zdjęciami cyfrowymi i zeskanowanymi.

Zawartość zespołu:

1 seria – zdjęcia (zarówno prywatne, jak i pochodzące od innych osób) – odbitki pozytywowe umieszczone w kartach zabezpieczających, z których część została zeskanowana. Dotyczą one całego życia Alexiewicza OP, między innymi jego dzieciństwa, czasów studiów oraz działalności duszpasterskiej. Wśród nich można znaleźć bardzo wiele cennych fotografii, między innymi z uroczystości odsłonięcia i poświęcenia Pomnika Poznańskiego Czerwca 1956, z pogrzebu Honoriusza Kowalczyka OP oraz ze spotkań z papieżem Janem Pawłem II, czy Janem Górą OP.

2 seria – albumy i dokumenty – teczki z albumami, które ojciec Tomasz sam tworzył. Całość tworzy swego rodzaju kronikę jego życia zawierającą zdjęcia i krótkie do nich opisy i obejmuje okres od 1948 do 2001 roku.

3 seria – płyty z nagraniami z konferencji, rekolekcji oraz fotografiami – zawiera zdjęcia, filmy i nagrania z poszczególnych lat i wydarzeń takich jak na przykład programy telewizyjne, szkolenia o sekretach, rekolekcje, a także wakacje Alexiewicza OP. Do najciekawszych z nich należą: występ w „My Wy Oni”¹¹, nauki związane z Całunem Turyńskim (prowadzone w kilku miejscach), spotkania rekolekcyjne

11 Program telewizji TVP w odcinkach *Czy cierpienie to kara za grzechy?*, <https://vod.tvp.pl/video/my-wy-oni,czy-cierpienie-to-kara-za-grzechy,294346> (18.04.2021); oraz *Samobójstwa młodych*, <https://vod.tvp.pl/video/my-wy-oni,samobojstwa-mlodych,29110> (18.04.2021).

poświęcone problemowi alkoholizmu, szkolenia o sektach, czy materiały związane z 60. rocznicą urodzin Tomasza Alexiewicza OP.

4 seria – zdjęcia cyfrowe – fotografie, które powstały już jako pliki cyfrowe. Dołączono do nich również inne zdjęcia, które zostały zeskanowane, a dotyczą młodości, pierwszych lat w klasztorze i życia prywatnego. Należy tu podkreślić, że skany zostały opisane sygnaturami ich odpowiedników fizycznych z serii 1. Ze względów praktycznych znajdują się one na dysku zewnętrznym, razem z materiałami serii 4. Jest więc to rozwiązanie ułatwiające organizację. Seria 4 została podzielona na poszczególne okresy życia Alexiewicza OP:

- a) czas dojrzewania – zdjęcia rodzinne z lat młodości,
- b) początki posługi w klasztorze – Tomasz Alexiewicz OP jako kleryk,
- c) uczestnictwo w Pieszych Warszawskich Pielgrzymkach w latach 1973–1976,
- d) rekolekcje w Konarzewie, Krzydlinie, Lednicy, Bystrej Krakowskiej, Jamnie, Wadlewie, Drzewocinach, Koninie, Pruszczykowie i innych,
- e) pielgrzymki do Ziemi Świętej w latach 2005, 2007, 2011–2016,
- f) wakacje w wielu ciekawych miejscach na świecie – Szkocja, Chorwacja, Szwecja, Sfornegacie, Myślubórz, Głusza, Sajenki.

Jeżeli chodzi o metody porządkowania, to materiał źródłowy podzielono na 4 serie (wymienione powyżej). Zdjęcia w postaci odbitek pozytywowych umieszczono na kartach zabezpieczających, które podzielono według tematów. Zostały one przy tym szczegółowo opisane – zidentyfikowano znajdujące się na nich osoby i miejsca, a ponadto ustalono daty dzienne wydarzeń. Albumy, tworzone własnoręcznie przez Alexiewicza OP zostały wyjęte z plastikowych koszulek i segregatorów, i ułożone w takiej samej kolejności jak

pierwotna, w teczkach bezkwasowych. Karty ze zdjęciami przekładano papierem również neutralnym pod względem pH. Płyty CD uporządkowano według zagadnień, następnie w ramach każdego tematu ułożono je chronologicznie i umieszczono w bezkwasowych pudełkach na płyty. Zdjęcia cyfrowe (skany lub zdjęcia tzw. born-digital¹²) również zostały uszeregowane według tematów bądź wydarzeń i umieszczone w folderach, najczęściej przy zachowaniu ich pierwotnego układu. Jedynie w kilku tylko przypadkach utworzono zupełnie nowe foldery, w których zgrupowano te zdjęcia, które nie pasowały do już istniejących grup. Za jednostkę archiwalną uznano:

1. W przypadku zdjęć na kartach zabezpieczających – 1 temat,
2. W przypadku albumów – 1 teczka, bądź 1 album,
3. W przypadku płyt – 1 płyta – zawierająca nagrania tematycznie ze sobą powiązane, np. dotyczące pierwszego wyjazdu na rekolencje, wakacje,
4. W przypadku zdjęć cyfrowych – 1 folder.

Po uporządkowaniu i opisaniu zbioru dokonano jego inwentaryzacji przy użyciu Otwartego Systemu Archiwizacji opracowanego przez Fundację Ośrodka KARTA. Efekty zrealizowanego projektu dostępne są na stronie poświęconej Tomaszowi Alexiewiczowi OP (<http://tomaszalexiewicz.pl/>).

Zasadnicza część pracy została wykonana przez Elżbietę Droźniewicz (Wspólnota Jeruzolima) i dr Magdalenę Heruday-Kiełczewską (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) oraz studentów archiwistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu:

12 Born-digital – dokumenty natywnie cyfrowe, które taką formę miały pierwotnie, przy powstawaniu. Zob. *Internetowe Forum Archiwalne IFAR*, <http://www.ifar.pl/index.php?topic=3685.0> (14.04.2021).

Katarzynę Teclaw, Weronikę Wieczorek, Izabelę Stanicką, Szymona Jaworskiego, Karola Grzędę, Dominika Pawlika, Bartosza Rebelskiego i Grzegorza Piątka.

Naszemu zespołowi, złożonemu ze świeckiej dominikanki, wykładowniczy na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, studentów tej uczelni, jak i wielu innych osób wspierających nas pod kątem technicznym i doradczym, przyświecało kilka celów. Po pierwsze, chcieliśmy uhonorować dokonania i pracę Alexiewicza OP. W czasie swojej wieloletniej pracy wspierał on różnorakie inicjaty. W okresie PRL wspomagał środowiska opozycyjne, odważnie głosił słowo Boże, a także stawał w obronie represjonowanych, niosąc im pomoc. Za pośrednictwem duszpasterstwa prowadził zagubioną młodzież studencką, która dzięki niemu mogła zaspokajać swoje potrzeby duchowe. Nie ugiął się przed uciskiem, nawet po tym, jak został internowany na początku stanu wojennego w 1981 roku. Odprawiał msze w intencjach, które przez władzę ludową odbierane były jako wrogie. Nie przeraziła go nawet tragiczna śmierć Kowalczyka OP. Dalej prowadził swoją misję.

Bardzo ważną pracą podejmował Tomasz Alexiewicz OP, walcząc ze zjawiskiem sekt i alkoholizmu. Przeprowadził bardzo wiele rekolekcji, napisał kilka książek oraz występował w telewizji, gdzie przestrzegał przed zgubnym działaniem używek i charyzmatycznych przywódców. Założył fundację „Dominik”, która do dziś wspiera osoby dotknięte tymi problemami.

Oprócz wspomnianej działalności Alexiewicz OP był też bardzo życzliwym i ciepłym człowiekiem. Wspierał radą, dobrym słowem i swoją obecnością każdego, który go o to poprosił. Udzielił bardzo wielu sakramentów – chrztów, komunii i małżeństw. O skali jego działalności świadczy księga pamiątkowa, która zawiera podziękowania

od wielu osób, których wsparł Tomasz Alexiewicz OP. Znajduje się ona na wspomnianej stronie pod zakładką *KSIĘGA*¹³.

Innym celem naszej inicjatywy była chęć zachowania materiałów dotyczących Alexiewicza OP, a rozproszonych pomiędzy Stowarzyszenie „Jerozolima” i wiele osób prywatnych. Zbiory są złożone z unikatowych zdjęć ze spotkań z papieżem Janem Pawłem II, ze znanymi dominikanami, a nawet z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, Bronisławem Komorowskim. Do tego zbiór zawiera nagrania filmowe i dźwiękowe poświęcone tematyce technik stosowanych w sektach, a także problemom alkoholowym.

Ostatnim założeniem projektu, było przygotowanie zbioru, aby stał się on dostępny dla badaczy, dziennikarzy, studentów i osób zainteresowanych dominikanami, ich działalnością, fundacją „Dominik”, a także historią Poznania, czy poznańskiego duszpasterstwa akademickiego.

Rezultatem projektu jest wspomniana już strona internetowa poświęcona ojcu Tomaszowi Alexiewiczowi OP, <http://tomaszalexiewicz.pl/>. Strona zawiera kilka zakładek:

1. ŻYCIE – zakładka zawierająca oś czasową wraz z opisami,
2. SŁOWO – nagrania z różnych wydarzeń – rekolekcji, pielgrzymek, które zostały udostępnione na platformie YouTube,
3. OBRAZ – zdigitalizowane zdjęcia z Ziemi Świętej, wakacji itd.,
4. KSIĘGA – wpisy ku pamięci ojca Tomasza Alexiewicza OP,
5. ARCHIWUM – opis życia dominikanina, projektu, dziejów zbioru i opis serii,
6. PRZEŚLIJ – zakładka z informacjami dla osób posiadających materiały związane z Alexiewiczem OP.

13 <http://tomaszalexiewicz.pl/ksiega/> (18.04.2021).

W imieniu całego zespołu pracującego nad tym projektem, pragnę podziękować Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych za wsparcie finansowe, wszystkim darczyńcom (materiałów) za swój wkład w realizację idei, a także innym ludziom dobrej woli, którzy odpowiedzieli na nasze pytania. Serdecznie zapraszamy do korzystania ze strony poświęconej ojcu Tomaszowi Alexiewiczowi OP, <http://tomaszalexiewicz.pl/>.

Bibliografia

- Alexiewicz T., *Idźcie, jesteście posłani*, Poznań 2018.
- Alexiewicz T., *Łaska bazuje na naturze*, Poznań 2001.
- Alexiewicz T., *Wiara w pigułce, czyli sekty*, Poznań 1998.
- Alexiewicz W., *Profesor doktor Andrzej Tadeusz Alexiewicz, kontynuator lwowskiej szkoły matematycznej*, „Kronika Miasta Poznania” (1998) nr 2, s. 318–328.
- Czy cierpienie to kara za grzechy?*, <https://vod.tvp.pl/video/my-wy-oni-czy-cierpienie-to-kara-za-grzechy,294346> (18.04.2021).
- Dąbrowski Bronisław Waclaw*, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Dabrowski-Bronislaw-Waclaw;3890995.html> (13.04.2021).
- Fundacja „Dominik”, <https://lodz.dominikanie.pl/kontakt/fundacja-dominik/> (14.04.2021).
- Głubisz R., *Zmarł o. Tomasz Alexiewicz*, <https://poznan.dominikanie.pl/2016/12/17/zmarl-o-tomasz-alexiewicz/> (14.04.2021).
- Heruday-Kielczewska M., *Ojciec Honoriusz Stanisław Kowalczyk – duszpasterz studentów i opozycji*; <https://histmag.org/Ojciec-Honoriusz-Stanislaw-Kowalczyk-duszpasterz-studentow-i-opozycji-5556> (14.04.2021).
- Niziołek A., *Kościół i klasztor oo. Dominikanów po 13 grudnia 1981 roku*, „Kronika Miasta Poznania” (2004) nr 3, s. 315–329.

Ojciec Tomasz, <http://tomaszalexiewicz.pl/>(14.04.2021).

Pietrowicz A., Zwiernik P., *U pingwinów za metalową bramą*, „Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” (2003) nr 6, s. 41–48.

Samobójstwa młodych, <https://vod.tvp.pl/video/my-wy-oni,samobojstwa-młodych,29110> (18.04.2021).

Tomasz Alexiewicz OP (30.10.1948–17.12.2016). Duszpasterz i opozycjonista, <https://tytus.edu.pl/2019/01/22/tomasz-alexiewicz-op-30-10-1948-17-12-2016-duszpasterz-i-opozycjonista/> (14.04.2021).

Grzegorz Piątek (ur. 1996) – absolwent kierunku archiwistyka i zarządzanie dokumentacją na Wydziale Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, nauczyciel historii w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Wolsztynie. Badacz zagadnień związanych z powstaniami wielkopolskimi (1806–1807 i 1918–1919).

